

BAWADAĆ

ПЧТНМАН-СИЈАСИ, ҮҮГҮГ ГАЗЕТИ

№ 03 (38) 16 Март 2001-чи ил

E-mail: babadaqazeti@box.az

Гијмәти 1000 манат

ХАЛГЫМЫЗЫ ГАРШЫДАН ҚӘЛӘН НОВРУЗ БАЈРАМЫ МУНАСИБӘТИЛӘ ТӘБРИК ЕДИРИК!

Бу күнләрдә республикамызда жени бир партия Түрк Дүнjasы Партиясы (ТДП) ярадылмышдыр. ТДП-нин тәсис конфрансында Мәрамнамә вә Низамнамәнин лајиңләри мүзакирә олунмуш вә гәбул едилмишdir. Конфранс Рафиг Бәjlәr оглу Абдуллајеви Түрк Дүнjasы Партиясынын сәдри вәзиғесине сечмишdir.

Партиянын Али Мәчлиси, онун Идарә һеj'ети, Мәркәзи Нәзарәт-Тәфтиш Комиссијасы үзвләри сечилмишdir, тәшаббүс группу тәрәфиндән һазырланмыш Мәрамнамә вә Низамнамә мүзакирә едиләрәк, сәс чохлуку илә гәбул едилмишdir.

Түрк Дүнjasы Партиясынын тәсис конфрансында гәбул едилмиш Мәрамнамә вә Низамнамәни сизә тәгдим едирик.

Сәh. 2, 4, 5

Рафиг Бәjlәr оглу
АБДУЛЛАЈЕВ

**ТҮРК ДҮНJАСЫ
ПАРТИЈАСЫНЫН СӘДРИ**

Абдуллајев Рафиг Бәjlәr оглу 1949-чу илдә Губа рајонунда анадан олуб, елә орада орта мәктәби битирмишdir. О, һәлә јениjetma икән әдаләтли, објективлијин гызгын тәрәфдары олмуш, присипиаллыгы илә фәргләнмишdir.

Р. Абдуллајев Азәрбајҹан Нефт вә Кимја Институтунда (индики Азәрбајҹан Нефт Академијасы) тәһсил алый. Ейни заманда тәһсилини халг тәсәррүфатынын мухтәлиф саһәләриндә тәчрубыаси илә зәнкүнләшдirmiшdir. 1972-чи илдә һәмин али тәһсил мүәссисәсөнин мүвәффәгијәтлә битирмиш вә енеркетика мүһәндиси ихтиясына җијәләнмишdir.

1972-73-чу илләрдә Орду сыраларында хидмәт етмишdir.

1974-чу илдә мүәссисә коллективинин зәмәнәти илә республика Даҳили Ишләр Назирлији-

иә гәбул олунмуш, полковник рүтбәсинә кими јүксәлмишdir. Даҳили Ишләр Назирлијинин органларында мухтәлиф мә'сул вәзиғеләрдә ләјағәтлә хидмәт едиб. О, дин системинде објективлији олмасы вә әдаләтсизлија гарыш барышмазлыгы илә танынышдыр...

Давамы 3-чу сәhifәдә

ИСТЕДАДЛЫ АЛИМ, БӨЈҮК ТӘШКИЛАТЧЫ

Феврал айынын 27-си Кәнчә Давлат һуманитар Коллекчинин мүәллим вә тәләбә колективи учун олдугча агыр бир күм кимин јадда галачаг. Бу сәбәсиз дејил, колектив өзүнү раһбәри бүтүн мүәллим вә тәләбәләри севимлиси, исте'дадлы алим, бөјүк тәшкилатчы Сәфәр Пүрһанидән башга ишә кечмәси илә әлагәдер айрылырды. Бу вида мәрасиминде хүсүсән мүәллимләrin үз көзләрнә чекмүш кәдәр һиссини айдан көрмәк оларды. Санки һамы 1997-чи илә гәдәр коллектив дүшдүү кечмакешли, бенраны аилары көзләри өнүндә чанланырды. 1982-чи илдән башлајараг гисмән дә олса тәнәззүлә башлаја кечмиш Педагожи мәктәб бу процесси 1990-чи илдән соңра даһа да дәринләшdirди...

**"НӘЈА
ИМАНДАНДЫР"**

Елә адамлара (гадынлara) раст қөлирик ки, онлар Аллаһын вердији ғап-ғара, шәвә кими узун һөрүкүл сачларыны кәсдирип, һәмчинин хоша кәлмәз рәнклә

(сары), бојагла әвәз еди. һәмчинин үз наһијәсиндә мухтәлиф چарраһијә иши апары өзүнү хошакәлмәз бир һала салмыш олур. Бу маһири сәнәткар олан Аллаһ гарыш мәјәр пис бир эмәл дејилми? Џаш өртдүгә, гочалыг нишанәләри башлағыгда, гырышлар јарандан заман, онлары јох етдири-мәк, мухтәлиф масажлар етдири-мәк мәјәр эн бөјүк күнә дејилми?

Гызларымызын шалвар жејаси, оғланларымызын узун сач сахламасы, үзүк кәздирмәси күнаң сајымыры? Элбәттә сајылыр...

"БУДО-КАЈ-КАН" АЗӘРБАЈЧАНДА

Азәрбајҹан идман һәјатында јени карате мәктәби олан "Будо-кај-кан" федерасијасы Абдуллајев Рафиг Бәjlәr оглу вә Багыров Маариф Мүсәнниф оглу тәрәфиндән тәсис едилди. Өлкәмиздә фәалијәт көстәрән дикәр карате мәктәбләrinдән фәргли олараг бу мәкәбии республикамыза федерасијанын президенти М. Багыров һолландијадан кәтириб. Йүксәк пешәкар идманчы олан М. Багыров "Будо-кај-кан" карате саһесинин бүтүн нөвләри үзәрә һолландијада јерләшән мәркәздә имтаһан вә сынаглардан мәһәрәтлә чыхмыш вә бејнөлхвт мәшгүл дәрәчесини алмышдыр...

Сәh. 9

"Будо-кај-кан" карате
Федерасијасынын рәhбәрији
директору ҟусиф вә ҟунус
Гәдимов гардашларына
Федерасија җаһындан
көстәрдикләри көмәjә көрә
билдирир.

Сәh.

ТҮРК ДҮНДАСЫ ПАРТИЈАСЫНЫН МЭРАМНАМЭСИ

Бојук түрк халгы, түрк тарихи, түрк мәденийети бәшор аләмино жаҳшы мәлумдур. Зәнкин тарихо, јұксәк милли-мәнәви дејәрләре малик бөјүк түрк халгы даима иқидлик, әрәнлик, фәдакарлыг вә фәрасат тәчәссүм олмушдур вә бу күн дә бу беләдир. Азәрбајҹан халгы бөјүк түрк халгының аյрылмаз, ончул һиссәсидир. Азәрбајҹан түрк сојлу, түркдилли гәдим азәри халгының ана йурдуудур. Бу торпаг әсрләр боју мұхтәлиф азсајлы халгларын, милли азлыгларын, етник групларын да һәјат очағына, јашајыш мәскәнине чеврилмишdir. Азәри халгы онун тарихинә, мәденийетинә, адәт-әнәсина, биркәјашајыш гајдаларына һөрмәт едән һәр бир халга, милләтә, етноса, иргиндән, дининдән, дилиндән, мәншәйндән асылы олмајараг өз торпагларында јер вермишdir, мәскүнлашмасына шәраит јаратышдыр.

Бу күн дә Азәрбајҹан торпагларында јашајан, ону мүгәдәс амал кими гәбул едән, онун азадлығыны, тәрәгисини истәјән вә буна чалышан, суверенлијини, милли дәвләтчилијини, әрази бүтөвлүјүн таныјан вә горујан бүтүн халгларын вәтәнидир. ТДП вәнид вәтәнчилек, вәтәнә сәдагәтлилек принципләринин һәм Азәрбајҹаның дахили бирлигинә, һәм дә милли дәвләтчилик марагларына хидмәт едәчәјинә инаныр.

Азәрбајҹан Түрк Дүнди Партијасының идеологијасы демократија, ганунчулуг, азәрбајҹанчылыг-түркчүлүк, милли һәмрә'жлик, вәтәнә сәдагәтлилек, вәтәнпәрвәрлик, суверенлик, һүгүги дәвләтчилик принципләринә әсасланыр.

Азәрбајҹан вәтәнчилејинин ән-әнәси учун илкин шәрт вә мүһүм васитә олан меңтәшәм, гүдрәтли, мүстәгил Азәрбајҹан дәвләтинин сивил дүнјада өнчүл мөвге тутмасы, инкишаф етмиш дәвләтләр арасында лаижли варлығы учун Вәтәнимиз һүгүги, дүнҗәви, демократик дәвләт, әдаләтли вәтәндеш чәмијәти принципләrinә, ганунларын алилијинә вә чәмијәт учун зәрүрәтдән јарандығына, елми-техники тәрәггијә вә игтисади интеграсија әсасланарағ истиглалијәт, суверенлик, демократија јолу илә дөнмәдән, гәтијәтлә ирәлиләмәлидир.

Она көрә дә Азәрбајҹан Түрк Дүнди Партијасы Азәрбајҹанын истиглалијәтинин, мүстәгиллијинин, даима горунмасыны, Азәрбајҹанын әрази бүтөвлүјүннән там вә бирдәфәлик тә'мин олунмасыны, олкәмиздә азад, сивил, демократик, һүгүги чәмијәт гуржуулугуны, инсан вә вәтәндеш һүгүг вә азадлыгларына там тәминат верән вәтәндеш чәмијәттін тәшәккүлүнү,

халгымызын милли озүнүдоркини, мәденијәтимизин чичәклөнмөсүни, гүдрәтли игтисадијатымызын жардымасыны, јұксәк елми-техники, милли-мәнәви вә социал тәрәггијә наил олунмасыны өзүнүн башлыча мәрамы несаб едир.

Азәрбајҹан-түрк халгы дәвләтчилик ән-әнәсине һәлә гәдим заманлардан башламыш, Манна, Мидија, Атропатена кими классик дәвләтләрин әсасыны гојмушдур. Бизим ерада Сәлчугиләр, Атабәjlәr, Сәфәвиләr, Гарагојунлулар, Аффојунлулар кими дәвләтләре малик олмуш халгымызын бәлалары XVIII әсрин сонлары, XIX әсрин әввәлләринде дахили бирлијин зәйфләмәси нәтичәсіндә рус империјасының мәмләкәтимизә тәчавүзләри илә башланмышдыр. Тарихи дәвләтләrimiz нәинки харичи дүшмәнләrimizin тәчавүзүнә мә'рүз галараг ишгал едилмиш, һәмчинин торпагларының бизсизләшдирилмишdir.

Лакин һәрәман Азәрбајҹан халгы өз истиглалијәт мубаризәсini бир ан белә дајандырмамышдыr, бөјүк тарихи мубаризә ѡюл кечәрәк һәјајет, XX әсрин әввәлләринде мүстәмләкә зүлмүндән гуртулуб мүстәгиллијә говушмушdур. О заман Азәрбајҹанын ичтимаи-сијаси һәјатында олајлар халгымызын өзүнүндәрк просесинә қүчлү тәкан вермиш, милли азадалыг һәрәкаты нәтичәсіндә 1918-чи илә Азәрбајҹан Халг Чүмхүријәти јарадылмышдыr. Фәгәт Азәрбајҹанын XX әсрдә илк мүстәгил милли дәвләти дахили вә харичи иртичачы гүввәлләrin тәзиг вә һүчүмларына давам қәтире билмәмиш, силаһлы мудахилә нәтичәсіндә Азәрбајҹан Халг Чүмхүријәти 1920-чи илә сүгүт етдирилмишdir вә ирадәмизин әксина олараг өлкәмиз большевик Совет империјасына илһаг едилмишdir. Совет режиминин 70 ил һакимијәти дөврүндә гадағалара, мәһрумийәтләре, тәэзигләрә, милли-мәнәви репресија вә чәза тәдбиirlәrinе баҳмајараг, Азәрбајҹан халгы истиглалијәт, мүстәгиллик амалларындан дөнмәмиш, зәнкин милли-мәнәви дәјәрләрини горујуб сахлаја билмишdir. һәмин дөврдә халгымыз өвләдләрүнен фәдакар әмәжи нәтичәсіндә игтисадијат, елм, мәденијәт, инчәсәнәт, сәһијә, тәһсил вә башга саһәләрдә јұксәк инкишаф јолу кечәрәк мисилсиз наил иjjәтләр әлдә өтмишdir.

Совет режиминин истибаддларына гарши гәтијәтлә синә көрән, милли-азадалыг һәрәкатының өнүндә қедән халгымызын әзмкарлығындан, истиглалијәтә говушачағындан тәшвишә дүшмүш агонијалы Горбачов режими XX әсрин сонларында Азәрбајҹан халгының азадалыг һәрәкатыны бешиңдә бөг-

маг истомиш, ермөни сепаратчыларының тәһрики илә гондарма Дағлыг Гарабағ проблемини ортаја атмыш, құнаһсыз овладларымыза гарши мисли корүнмојән гәддарлыгла ганлы гырғынлар төрәтмишdir. Бу Совет империјасының Азәрбајҹан халгының ирадасини, әзми ни гырмаға јонәлмиш новбәти ағыр чинајети иди. Лакин Москва унудурду, һәрәман халгымызын мубаризәкарлыг әзмини, ирадасини һеч нә, һеч ким вә һеч вахт гыра билмәz.

Беләликлә, 1990-чы илдә Азәрбајҹан халгы бөјүк мубаризә шәраитinde јенидән мүстәгиллијә, истиглалијәтә говушмушdур вә бу күн дә өз суверен дәвләтини гурмагдадыr. Унутмамалыјыг ки, истиглалијәт јолу халгымыз үчүн һеч дә рәван олмамыш, мүстәгиллијимиз асан баشا қәлмәмишdir вә ағыр сарсынтылар, иткиләр вә мәғлубијәтләrlә dә мушаһидә олунмушdур. Дағлыг Гарабағын вә әтраf рајонларын ишгалы, өлкәдахили ичтимаи-сијаси мұнасибәтләrde низамсызыг, халг тәсәррүфатының дағыдылмасы, игтисадијатын тәнәззүлү, әналинин күзәранының сон дәрәчә ағырлашмасы, әмәмийәтин инкишафына, халгын рифаһына чаваб вәрән ганунларын вахтында һәбул едилмәmәsi, олан ганунларын ишләмәmәsi, инсанларын мә'нәвијатында олашынан ашынмалар-бу құнку Азәрбајҹаның көрчәкликләridir.

Бу вәзијәтдән гуртулмаг үчүн өзүнүндәрк едән вәтән өвләдләрүмөзүн фәал вәтәндешлијәт мәвгәjei тутмасы, Вәтәнимизин мүгәддәрәт, қәләчәji барәdә дүшүнмәsi, бу ѡюлда әмәli аддымлар атмасы, мүстәгил Азәрбајҹаның инкишафы наимә мубаризәjә гошулмасы һәјати зәрүрәtdir.

Азәрбајҹан дүчар олдуғу индики ағыр вәзијәтдән чыхарыб онун һәртәрәфли инкишафына наил олмағы өзүнүн әсас вәзиfәsi кими гаршиja гојан Азәрбајҹан Түрк Дүнди Партијасы дәвләтимизин али гануну Конститусијада тәсbit олунан норма вә принциplәrin, һүгүг вә вәзиfәlәrin там һәчмәдә көрчәкләшdiрilmәsinи вачиб сајыр вә бунун наимә бүтүн дәвләт органлары, сијаси тәшкілатлар, ичтимаи бирлиklәr, бейнәлхалг gurum вә тә'cисатлар илә әмәқдашлыг етмәjә hazyр олдуғуна бәjан еdir.

ТДП өлкәде әмәмijät үчүн зәрүри гарунлар гәбул едилmәsinи, гарунларын алилијини вә чәмијәттә тутдугу мәвгәjindәn асылы олмајараг һәр кәсип гарунлар гаршиының бәрабәрлиjини, гарунчулуға riаjät олунмасыны дәвләтчилијимизин мәhкәmlәndiриilmәsinin әsas шәrti несab еdir.

ТДП бейнәлхалг мұнасибәtләrin tamhuglu суjecti kimi Azәrba-

chanының дүнja бирлиji илә сых интеграсијасынын, халгымызын мәнаfeji наимә гаршилыглы фәjdalы әмәқдашлыгын тәrәfdarы олдуғуны билдирир.

ТДП Азәрбајҹанын ичтимаи-сијаси, социал-игтисади, елми-техники, милли-мәнәви инкишафына наил олмасыны өзүнүн башлыча мәрамы несab еdir вә бүтүн сағlam гүввәләri бу амал угрунда әмәқдашлыға ҹафырыр.

ТДП Азәрбајҹан Республикасы әразисинин вәнидлијини, тохунулмазлығыны вә бөлүнмәзлијини әsас көтүрәr өлкәmизин тәhлүkәsизlijinin вә мудафиәsinin там тә'min едилmәsinи, әрази бүтөвлүjүнүн бәрпа едилmәsinи вә чидди горунмасыны, торпагларының таmamilә iшgalдан азad еdilmәsinи, сојдашларының dofma ѡурдуvalarыna гајтмаларына шәrait jaрадылмасыны өзүнүн үмдә вазиfәsi несab еdir.

ТДП өлкәnin сәрhәdlәrinin, тәbiyi ehtijatlaryny Aзәrbaјҹan халгының үмуми сәrvәti несab еdir вә халгын мәнаfeji вә rifaһы наiminе бунлардан сәmәrәli istifadә олунмасыны вачиб сајыр.

ТДП jeni igtisadi sistemo kochid proseslәrinin вә dikәr hər hancsы bir amilin adamlarыn kuzәranыna, социal tәlәbatlarыn jerine jeti哩ilmәsinә хәlәl kәtiirmäsinini jol verilmәz несab еdir вә bunnlarыn гаршисынын alynmasы үchүn dәвләt tәrәfindeñ tә'xirәsalynmasaz tәdbirlәrin kәrulmäsinini zәruri biliр.

ТДП hazyркы igtisadi bөhran шәraitinde ihsizlik, joхsullug проблемlәrinе چәmiijәtin әn bөjük bәlalarыndan biри kimi bahыr вә insanlарын maddi rifaһынын juk-sәldilmәsinә, haјat tarzinin jaхshylashdyrylmäsinyна хидmәt edәn igtisadi varlanma konsepsijsasyny ireli sүrүр.

ТДП Азәрбајҹан халгының милли-мәnәvi dәjәrләrinin, милли, etnik вә dinin mәnsubijәtләrindeñ irәli kәlәn mәntalitetinin gorunub saхlanыlmäsinyна вә inkishiаf etdi哩ilmәsinә bөjük әhәmijәt вәrәr әmәnәvi-әхlagi errosija просeslәrinin چәmiijәti mәhvә dogru apardыgыны gejd edir, әnaliinin milli-әхlagi maariiflәndiriilmәsinи халгы өзүnүndәrkinе вә mә'нәviјatын juk-sәldilmәsinә хидmәt etmәsinи vurguлаjyr, daima milli-mәnәvi irsimizin keшиjinde дурачағыны bәjан edir.

ТДП XXI әsrin түрк дүнди Партијасы әsri olačaғыna әminiјәtinini bildiriр, Odlar Jurdы Aзәrbaјҹanын taleji ilә baғly hәr hancsы problemle әlagәdar konkret munaсibәtinini ifadә etmәjә, Вәtәn naiminе lazimi addymlar atmaga hazyр oldugu bәjан edir.

ТҮРК ДҮНДАСЫ ПАРТИЈАСЫНЫН НИЗАМНАМЭСИ

1. ҮМУМИ МҮДДӘАЛАР

1.1. (Азәрбајҹан) Түрк Дүндасы Партијасы Азәрбајҹан Республикасынын Конститусијасы, "Сијаси Партијалар Нагында" ганун во гүввәдо олан дикәр ганунвери чилек актлары, наabela бејнәхалгат һүгүг нормалары, өз Низамнамә вә Мәрамнамәсі, еләче дә дикәр дахили норматив сөндөлори өсасында фәалијәт көстөрон сијаси партијадыр.

1.2. ТДП үмүмбәшери, милли-мә'нөви дәјәрләри јүксәк гүмәтләндирәрәк, милли дәвләтчилик вә ветенә седагет принципларында садиг галар, суверен Азәрбајҹан Республикасынын арази бүтөвлүйүнүн там тә'мин олунмасыны, демократик, һүгүг, дүнҗәви дәвләт гуручулуғуну, мүстәгил дәвләтчилијимизин горуммасыны вә меңкәмләндирilmәсими, өлкәдә, иргидән, миллийәттәндән, диннәндән, дилдиндән, чинисиндән, мәншәйндиндән, өгидәсindәn, сијаси бахышларындан вә социал мәңсүбийәттәндән асылы олмајараг бутун инсан вә ветендәш һүгүлгарынын вә азадлыгларынын бәрабәрлүгүн тә'мин едән өдаләти вәтәндәш чәмијәтинын ташаккулүгү, гүрдәтли истигадијатынын ярадылмасыны, вәтәнин мудафиә габилијәтинин күчләндирilmәсими, халымызын милли өзүнүдәркүни, азәрбајҹанчылыгын-туркчулүйн тәрәггисини вә сивил башар аләмина говушмасыны али мәгсәд һесаб едир.

ТДП өз мәгсәдинә наил олмаг учун дәвләтчилик, истиглалчылыг, вәтәнчилик, халгылыг, милли һәмра'жлик идејаларынын тәблигини вә тәтбиғиги башлыча вәзифә кими гарышына гојур вә ганунчулугун инишифы, гануларын алилији, сүлгүн вә демократијанын бәргәрар олунмасы, милли мәдәнијәттән чичәкләнмәси уғрунда мубаризә апарыр.

1.3. ТДП мәгсәдинә чатмаг учун сијаси һакимијәттән үгрүнда демократик ѡолла мубаризәни сечмишdir.

1.4. ТДП Мәрамнамәсіндә вә Низамнамәсіндеги төсбіт едилен мәгсәд вә принциpleri һәјата кечирмәк учун фәалијәттән башлыча олараг ашағыдақы гайдада гүрүр:

- ичтимай рә'јин формалашмасына тә'сир көстәри;

- сијаси тәшкилатланма иши апарыр, вә тәшкилатларынын ярадыр;

- үзвләринин сијаси фәаллышына рәвач верир, тәшәббүскарлыгына стимул ярадыр вә һимаје едир;

- тәблигат вә тәшвигат иши апарыр, күтләви информациия васитәләрindән истифада едир, өзү күтләви информациия васитәләр тәшкіл едир;

- бүтүн сөвийәттән һакимијат органдарына сечкиләрда билаваситә иширик едир, ТДП үзвләрini вә тәрафдарларыны сечкили дәвләт органдарына ирәли сүрүр вә онлары мудафиә едир;

- партия дахилиндеги вә чамијәттә сијаси маарифләнме иши апарыр; сијаси фәалијәттән тәкмиләшdirмәк учун ичтимай рә'ји еирәни;

- ичтимай сијаси һәјатда фәал иширик едир, дәвләттән дахили вә харичи сијасетин формалашмасына тә'сир көстәри; сијаси, социал-игтисади прогримлар, концепциялар вә тәклифләр һазырлајы;

- аһали илә көрүшләр кечирir, маарифчилик мәгсәди илә елми-нәзәри конфранслар, семинарлар, дискусиялар, дебатлар, даирәвии масалар тәшкіл едир;

- сијаси партијалар вә ичтимай һәрәкатларла кениш әмәкдашлыгы мұнасибетләри гүрүп; харичи-сијаси гурумларда ишкүзәр әлагәләр ярадыр, демократик түрк дәвләтләrinin сијаси-ичтимай гурумлары иле әмәкдашлыгына приоритет (устүнлүк) верир; бејнәхалгат бирлекләре дахил олур, мүвағиғ сазишиләр бағлајы;

- харичи өлкәләрдә яшајан, фәалијәт көстәрен сојашларымыз вә я Түрк Дүндасы Партијасына рәғбәт көстәрен харичи вәтәндәшларла әлагеләр ярадыр;

- ганунвери чилекләре гадаған олунмајан дикәр фәалијәттән формаларындан истифада едир.

2. ТДП үзвләри, онларын һүгүг вә вәзиғәләри.

2.1. Түрк Дүндасы Партијасынын Мәрамнамә вә Низамнамәсіни гәбул едән 18 яшына чатмыш һөр бир Азәрбајҹан

вотондаши ТДП-нин үзвү ола биләр. ТДП-дө үзвлүк конүллүдүр.

2.2. Партия үзвлүјүнө гобул фәрдидир вә бу, партија дахил олмаг истөнин орзасында осасын онун яшадыгы, ишилдији вә я тоһсил алдыгы өразиде ёрләшән озеклөрда, озеклөр олмадыгыда рајон (шәһәр) партия тәшкилатынын идаре неј'әтinde, рајон (шәһәр) партия тәшкилаты олмадыгыда ТДП-нин Сијаси Шурасында бахышыр вә саде сәс өхчүлүгү илә нөјата кечирилir.

Мүстәсна налларда ТДП Сијаси Шурасында хүсүси гајдада партия үзвлүјүнә гәбул мәсәләсүнә бахышылар.

ТДП ရәһбәр органларына сечилән вә тә'јин олунан үзвләринин рајон (шәһәр) тәшкилатында фәалијәти дајандырылыр вә мәркәз апарадат яраадылыш партия тәшкилатында давам етдирилir.

2.3. "Сијаси Партијалар Нагында" Ганунла сијаси фәалијәти гадаған едилиш шәхслер вә дикәр сијаси партијиң үзвләри ejni заманда ТДП-нин үзвү ола биләмәл. Бүтүн сечки, хидмет вә я иш доврунда онларын партия үзвлүјү дајандырылыр.

2.4. ТДП-нин үзвлүјүнә гәбул едилиш шәхес рајон (шәһәр) тәшкилатында партия үзвлүјү гәйдийатына көтүрүлүр.

2.5. ТДП-нин үзвлүјүнән үзвләри шәхес յазылы формада гәйдийатда олдуруға аризадаки өзәје вә я рајон (шәһәр) партия тәшкилатына мурасиет едир.

2.6. ТДП-нин үзвү ашағыдақы һүгүлгәра малиkdir:

- партия органларына сечмәк вә сечилмәk;

- партијанын фәалијәтина даир тәшәббүсләрлә үзүштүрүлүг өтмәк, музакирәләрдә иширик етмәк, тәклифләр вермәк, бу фәалијәттән бәрәдә өз фикрини ачыг билдирик вә мөвгөйини мудафиә өтмәk;

- партијанын һәјатында, кечирдий тәдбиrlәrдә фәал иширик етмәk;

- партијадаки сәләнијәтләрди дахиле TDP-нин органларынын тәмсил етмәk;

- партија гурумларына мактуб, суал, ариза иле мурасиет етмәk, шикајет вермәк вә чаваб тәләб етмәk;

- вәзиғәсindәn асылы олмајараг һәб бер партия үзвү барәдә өз фикрини сөйлемәk, тенгид етмәk, тәклифләр ирәли сүрмәk;

- партијанын өз үзвләри учун мәйјән етдирик имтиязлардан истифада өтмәk;

- өлкәнин һакимијәт органларына сечиләrдә иширик етмәk, өз намизәдлийнин яраадылышты даир тәдбиrlәrдә өтмәk;

- партија дахил инизатиб-әрази бөлкүсү үзүрлөрдөн өзәје вә аризә өзүнде өтмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәsindә шәхсәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn иширик етмәk;

- партија органларында өзү һагда мәсәләрин музакирәlәrдәn ишири

ФРАНСА СЕНАТЫНДА ГОНДАРМА "ЕРМӘНИ СО҆ГЫРЫМЫ" МАСАЛАСИНИН ТАНЫМСАСЫ ИЛӘ ЭЛАГАДАР ТҮРК ДҮНЈАСЫ ПАРТИЈАСЫНЫН БӘЈАНАТЫ

Гондарма "ермәни соҗырымы" проблеминин Франса сенатында танымасыны Азәрбајҹан Түрк Дүнјасы Партијасы ермәни милләтчиләринин түрк халгларына гаршы гәрәзли сијасәтинин нөвбәти мәрһәләси, Франса сијасәтчиләринин тарихе тенденсиоз, гәрәзли бахышлары, Франса парламентарларынын фитваја уараг гајсымыш јаралары гопармаг, ган чыхармаг чәһәләри, индики сәһв аддым атан Франса парламентинин түрк дүнјасына гаршы гејри сәмимилији, Франса дәвләтиңин башга дәвләтин ишинә гарышмасы кими гијметләндирir, сенатын һәрәкәтини гәтијјатла писләри.

Танымыш Франсыз язычысы вә ичтимаи хадими, мұнарибәләрин вә фашизмин фәләләйхәдер олмуш Ромен Роллан өз заманында демишdir: "Һәигигәт һәр кәс үчүн бирдир вә ејнидир, лакин һәр халгын өзүнүн идеаллары адландырыдыры, сохлу жаландары олур. Дүнја аз мигдарда һәгигәт вә сохлу жаландарла гидаланы". Экәр жаландар, Франсызлар демишкән, үмуми фајдалы олурларса, сүлә, әмин-аманлыға, достлуға, бир сөзлә хејра, жахшылыға хидмәт едиrlәрсә, гәбул едиlәndirләр. Лакин бу бир һәигигәтдир ки, һәмиша көрчәкликтән узаг олан фитнәкар ермәни милләтчиләри тарих боју фајдалы жаландарла дејил, әксинә, халглар арасы мұнасибәтләре зәрәр кәтиրән, нифаг, милли әдәвәт тохумы сәлән тәhlükәли жаландарла алуда олмушлар вә бәjүк Ермәнистан идиаларындан доған хәстә хүләларла, сајча неч дә сох олмајан халгларыны силаһандырараг ону дайма фәлакәтә сүрүкләмиш, өз шүчәтләри чатмаса да бәjүк дәвләтләрина сателетине чевриләрәк, јени мұнариба очагларынын жарнамасына сәбәп олмуш, Гафгазда пейда олдуглары андан гафијәләрини дәјишсәләр дә хисләтләрини дәјишмамиш, бураны ган чанағына дөндөрмәjә чалышмыш вә јерли халгларын бәлаларынын, фачиәләринин баискары олмушлар.

Сон XIX-XX әсрләrin тарихинә нәзәр салдыгда өсл һәигигәтләр айданлашыр. XIX әсрин бириңчи-икинчи декадаларында әслиндә рус империјасы вә Азәrбајҹан ханлыглары арасында кетмиш, сонрадан рус-фарс мұнарибәсі кими тариха дүшмүш мұнарибә нәтижесиндә ермәни милләтчиләринin тәһриki илә 1826-1828-чи илләrdә Ирәvan ханлыгынын Қојчә маһалында (индики Ермәнистанын Севан көлө әтрафында) азәrбајҹандилли аборижен гарапапаглыларын бир ниссәси гырылыш, галан ниссәси Шимали Түркijә, Гарс вилајетинә депортасија едиilmishdir.

Әслиндә I Пјотр заманындан башламыш, рус империјасынын гоншуларына, хүсусида Османлы Түркijәsinе, Гафгаза вә дикәр түрксојлу халглары гаршы дүшмән сијасәтинин давамы кими вә Гафгазда өз мөвләрini мөhkәmләtmәk, Түркijә гаршы экспансия һәrәkәtlәrinini һәjata кечирмәk планына ујун олары, индики Азәrбајҹанын вә Күпчүстәнин әразисинде јерли халглар сы-

хышдырылараг, Ирандан коччурulәn ермәnilәrlә mäskunlaşdyrylmäa апарылышы. Бунунла да Русија өз кәlәcök һәrb сијасәtinin təməlini goja билмиш, Гафгazda "təmizləmə" iшинə əlaltyalarы erməni milletchilərinindən istifadə etmək-lə bашlamышdyr.

XIX әсрин сонларында erməni dashnaklarynyň өz nəvadarpalarynyň kəməjisi ilə azəri türklerinə və di-keçəriliş bəlkələri bu kündə erməni işgalı altynadadır, erməni tərəfi həmin bəlkələrdə juz minlərlə ebi, tikiilini daqytmysh, var-dəvləti garət etmiş, choxsajlı məs-chidler, məktəblər jərlə-jeksan edilmiş, jashaşış məntəgələri vi-ran gojulmushdur. Һal-hazyrda Azərbaјҹan Respublikasında 1 mil-jona jahyń gachgyn aqyr shəraitde ja-shamaga məchburdur.

Bəs dinc erməni əhaliyi nechə, sijasətchilərinin jəritdikləri bu

etmiş, işgal etdikləri ərazilordə amansız gýrbynlar və dagyntylar torətmişlər. Dağlyg Gaabagyn Xochaly raionu isə rus-erməni һәrbli ekspedisiyası tərəfinində tamamilla jandyrlymwysh, əhaliyinin noxchisasi gəddarçasysına məhə edilmişdir.

Bütün dünja icthimaijätinə mə-lumdur ki, Azərbaјҹanın juxaryda kəstəriyilən bəlkələri bu kündə erməni işgalı altynadadır, erməni tərəfi həmin bəlkələrdə juz minlərlə ebi, tikiilini daqytmysh, var-dəvləti garət etmiş, choxsajlı məs-chidler, məktəblər jərlə-jeksan edilmiş, jashaşış məntəgələri vi-ran gojulmushdur. Һal-hazyrda Azərbaјҹan Respublikasında 1 mil-jona jahyń gachgyn aqyr shəraitde ja-shamaga məchburdur.

Bəs dinc erməni əhaliyi nechə, sijasətchilərinin jəritdikləri bu e'lan olunmamış, birtarafli ala-rylan mūnariibədən nələr gaza-myshdyr? Bizzə, hech nə. Ermənistanyň və Azərbaјҹanın azərbaјҹanlı, kurd əhaliyi deportasiya mə'rüz galdygandan sonra erməni tərəfi on-čə işlək, əməkchi tıvvəni itirmishdir, Bakıda və Azərbaјҹanın dikkər jashaşış məntəgələrinde mäskunlaşmysh erməni mənşəli əhaliyinin bir gismi azərbaјҹanlılara garshy tərədilimish vəhşiliyklərdən və mu-nasibətlərin pəzulmasyndan sonra өz mülklərinin, əmlaklaryny catarag Rusejia və dikkər xarichi əlkə-lər kəcmüşdür, bir gismi isə Ermənistanın və ja Dağlyg Gaabagın kəcməkəndən, Bakıda jashamaga us-tūnluk verip və burada jashaşır.

Bütün bu sadalanan һәigigətleri sizin diggətinizə chatdymagla sizləri təkəv erməni milletchilərinin türk xalgyına garshy tərədikləri chinajatlər haqqında mə'lumatlandyrmag fikrinə dejilik Səz-suz ki, siz Avropa Shurasyny, ATƏT-in mə'təbər nümajəndəliklərinin hecsabatlarыndan bütün bunnlar barədə dəha myfəssəl tanышsyz, aidiyyəti үzrə burada kəstə-riyməjən əlavə mə'lumatlara da malixsiniz.

Türk Dünjası Partiјasynыn istəji ilk nəvəbdə sizin nadisələrə birtarafli dejil, hərtarafli ja-nashmaqnyz, kərçəklikləri objektiv, garəsiz giymətləndirməjiniyi, Azərbaјҹanın ermənilər tərə-

findeñ išgal olunmuş ərazilərinin azad olunmasası ilə baflı və үmumiyyətlə, bukunku kūnun Azərbaјҹan-Ermənistan muna-sibətlərinin reallyglaryny parlament jyfgıncaglarynda müzakirəsini və tor-paglarymyzıñ azad olunmasında dəvlətinizin Azərbaјҹan dəvlətinə kəməkliyini xahiş etməkdir, uzag, həm də өzüne aid olmajan, bashedasına aid tarihi өzünməxsus tərəzə birtarafli cəhifələməməjə təwsi-jə etməkdir. Həmin tarihi isə үdurma nafta-si sizin garshyныzda problem kimi galdyran kəslərə jahshy mə'lumdur, onlaysa nafta etdən türk xalgyının bəjüklüjüdür, jenil-məzliyidir. һər bir xalgın, dəvlə-

tin tarixində үrəkəcan, bashedasına, sohifələrlə janaşy, gara, ləkəli məgamplar da istisna dejil. Tarihin mukhtəlif dovrlərinde fransız mədəniyətinin şədərvəri, mütərəggı inçiləri bütün dünja ja-jaylamyshdyr, lakin tarihində fransız xalgyının sələfələri cəy-lan frankklärıñ vahid, fransız millətini emələ kətiirmək üçün indiki Fransa arazisində tarihində jashamış bürundlara, gaskonlara, normandlara garshy gýrbynlary da Fransanın Bəjük Britaniyadən sonra ikinchi məstəmləkəci (koloniyal) dəvlət olmasa da mə'lumdur, Napoleon ordusunun dikkər xalglara garshy terətdişi istilalardan danıylmazdyr.

Tarihin müejjən dəvrərinde fransız goşunlary Əlçəzaирde əl-çəzaır xalgyına, həmçinin Afrika gitəsinin Madagaskar, Kongo, Gvineja və sair afrikən xalglarına garshy kenosid sijasəti jürtümüş, kütłəvi gýrby aktlary tərətdişlər.

Lakin Fransa parlementarlaryny, sijasətchilərinin həmin məsələlər indiçəjən dəshundürməmishdir. Fransa dəvləti, Fransa parlementi isə nəinki өz sələfərinin ke-nosid sijasətinin tanymamış, həttə hech bir fransız dəvlət bashedasına Əlçəzaır, Madagaskar və dikkər fransızlar tərəfinində divan tut-tulmush xalglardan adıca үzr belə istəməmishlər. Türk Dünjası Partiјası tələb edir ki, Fransa parlementində, həhajet, keçmisi məstəmləkələri fransız dəvlətlərinin istilalari keñiši arashdyrylsın, Əlçəzaır və dikkər ərəb xalglarına garshy tərədilimish kütłəvi gýrbynlary kərə Fransa dəvləti həmin xalglardan rəsmən үzr istəsin və vurulan ziyanlary kompensasiya məsələsinə baxylsın; Madagaskarda aboriken əhaliyinin jər uzundən silinməsi ilə natičəlanən Fransa ke-nosid sijasəti tanysınsın və Fransa dəvləti civil bəşər alə-minidən үzr istəsin, gondarma "er-məni soğyrymyны" Fransa sene-tynnda tanymasası jahlyş, ədalətsiz cəhəv kimi e'tiraf edilsin, se-natın həmin garshy ədalətsiz ollu-fu үzən ləğv edilsin və bu cəhəv kərə bütün türk dünjasından, ilk əvvəl Türkijə və Azərbaјҹan dəvlətlərinde rəsmən үzr istənilisin:

- Fransa dəvləti gərəzli, ermə-ni-nipərəst sijasət jürtüdijü үzən ATƏT-in Minsk grupunun həməsədri ola bilməz və bu cəbəbdən həmin missijsanı өz üzərindən kətursün;

- parlamentdə Fransız dəvləti-nin ekspansiyonist sijasət jürtüməjəcəjinə tə'minat verən gərər gəbul edilsin.

Türk Dünjası Partiјasynыn bəja-natı partiyasını iradəsinin ifadə edən bir cənəd kimi Fransa parlementində səsləndirilsin, muna-sibət bildirilsin və tələblərimiz jerinə jetiirlisin.

**Раfig Abdullaev,
Türk Dünjası Partiјasynыn
sədri**

ИСТЕДАДЛЫ АЛИМ, БӨЙҮК ТӘШКИЛАТЧЫ

Феврал айынын 27-си Кәнчә Дөвләт һуманитар Коллечинин мүэллим вә тәләбә колективи учун олдугча ағыр бир күн кими јадда галаңаг. Бу сәбәсиз дејил, коллектив өзүнүн рәхбәри бүтүн мүэллим вә тәләбләрин севимлиси, исте'дадлы алим, бөйүк тәшкитатчы Сәфәр Пүрһанидән башга ишә кечмәси илә әлагәдар айрыларды. Бу вида мәрасиминде хүсүсән мүэллимләrin үз көзләрән чөкмүш кәдәр һиссени айын көрмәк оларды. Санки һамы 1997-чи илә гәдәр коллективин дүшдүјү кечмәкешли, бөһранлы алары көзләрі өнүндә чанланырды. 1982-чи илден башлајараг гисмән дә олса тәнәззүлә башлајан кечмиш педагоги мәктәб бу просеси 1990-чы илден соңра даңа да дәрингәләштирди. Коллективдә үмидсүзлүк, лагејдик һекм сүрүр, өввәлләр газанымыш угрлар, ән'әнәләр "көз көрә-көрә јоха чыхыр" педагоги гајдалар мүэллим тәләбә мұнасибәтләри ачыг-айдан позулурдь. Сәфәр Пүрһанин белә чәтиң мәгамда бир нечә орта ихтияс мәктәбинин бирләшмәси илә жени јарадылыш Кәнчә Дөвләт һуманитар Коллечина директор кими фәзлийәт башламасын айын сәмада гәфил шимшәк чахмасына бәнзәтмәк оларды. Мәһз онун нечә бөйүк тәшкитатчылыг габилийәттән адамлары психологиясына дәриндән бәләд олмаг бачарыгына малик олмасы әзмкарлыгы, интелектуал ерудусијасының зәнкүнижији колектив үзүләринин өләзимәкдә олар инамыны бәрпа етди. "Ишләмәк женә дә ишләмәк" девизини әлдә рәхбәр тутан С.Пүрһани өз вә'динин үстүндә мәһкәм дурду. Коллектив өз кечмишинин бәрпасы учун гарышысы алымназ бир динамик һәрәкәтә башлады. Жахши јадымдадыр о, коллективлә илк ташылыш мәрасиминде дејирди:

Мән идара етмәјә кәлмишем, идара олунмага кәлмәмишем!

Етираф өтмөлијам ки, сохлары онун бу гөтијүтли во инамлы дејимини колиш ибарә кими гарышлады. Лакин Софор мүэллим дәмир ирадосы нечә иләр өрзинде адамлары бүрүмүндә олар өтинасызылыг, лагејдик бузуну орттады.

Дөрсө көлөн һәр бир мүэллим дә, толебә дә һәр күн не исе бир женилијин сабиби олурду. Вәтәнимизин дучар олдугу мұнарибенин дағыдыча хисләти санки XVII өсрин бу мәһтәшам сәнәт абыдәсine санки тә'сир етмишdir. Бу мәһтәшам сәнәт әслинде 80-чы илләрдән соңра исти, һәрәрәти, гурух бир әл олуб кедири. Адамлар исе мұнарибе ганунларына дырнагарасы үйгүнлашмаға башламышылар. Жахши ки, Сәфәр мүэллимин мұнариба атмосфери жаратмaga чалышанларын арзулашында қөзләрindе гојду. Дағылмагда олар бина аввәлки харичи өзәмәти бәрпа олунду. Сәфәр мүэллим коллективинде дахили интизами йүксөлдикче коллективин мә'нәви тарагиси вә гарышынын маз бир ахара дүшмәјә башлады. Милли менталитет, милли дәјәр-

гымызын илк жазылы абыдоси олар "Китаби-Дәдо Горгуди 1300 иллии" мұнасиботило бинанын икinci мортобосиндо дастанын он икى боју диварда өлван бојаларда оз өксини тапты. Ону да гејд едим ки, бу мәһтәшом дивар ресмләринин олжамизда икinci бир алтернативи жохтур. Мәһз бу фәдакар вә орижинал ишә көрә башда С.Пүрһани олмагла коллечен бөйүк бир групту Тәңсил Назирийинин фәхри фәрманларына лајиг кәрүлдү.

Сонралар мәктәбин дәйлизинин диварларында даһи шайримиз Низами Кәнчәвенин "Хәмсә"си әсасында иллюстрациялар өз әксини тапты.

Тәдريسин кефийәттән жүксәлмәсі, жени үсүлларын тәтиги дә Сәфәр мүэллимин фәзлийәттән өнчүл саһәләрдин дәндири. Инди тәдрис кабинетларинин әкәсийәттән жүксәлмәсі дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасында комплектләшдирilmisidir.

С.Пүрһани өзү жардымчылык бир тәшкитатчы олдуғу кими һәр бир мүэллимин дә жарадычылык имканларының үзән чыхмасына қәсін әмәк сәрф етмишdir. Мәһз онун бу әмәи сајәсендә бүтүн тәдрис

фәнләри үзән мишиләр өзәмәти жәниси

дивар ресмләри формасы